

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/262681

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 30 september 2025 ontvangen aanvraag van woCom om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de gevolgen ten aanzien van beschermde dier- en/of plantsoorten vanwege de renovatie van 27 woningen, uitgevoerd aan diverse adressen binnen de postcodegebieden 5711 en 5712 te Someren en postcodegebied 5724 te Ommel, in de gemeente Asten.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

ValidSigned door 5.1.2e
op 09-07-2026

Teammanager Provincie
Omgevingsdienst Brabant Noord
Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 30 september 2025 hebben wij van woCom een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het renoveren van 27 woningen. Deze activiteiten vinden plaats aan diverse adressen binnen de postcodegebieden 5711 en 5712 te Someren en postcodegebied 5724 te Ommel, in de gemeente Asten.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan woCom, Witvrouwenbergweg 2, 5711 CN te Someren, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen en het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 maart 2029;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Nader onderzoek: **5.1.2e**, 2025, "Nader onderzoek cluster 11006-115 Someren - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet", kenmerk: rapport RA23199-27, Eco Assist, Helmond, 6 augustus 2025 (hierna: nader onderzoek cluster 11006-115 Someren)
 - Nader onderzoek: **5.1.2e**, 2025, "Nader onderzoek cluster 11008 Someren - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet", kenmerk: rapport RA23199-28, Eco Assist, Helmond, 6 augustus 2025 (hierna: nader onderzoek cluster 11008 Someren)
 - Nader onderzoek: **5.1.2e**, 2025, "Nader onderzoek cluster 17004 Ommel - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet", kenmerk: rapport RA23199-31, Eco Assist, Helmond, 6 augustus 2025 (hierna: nader onderzoek cluster 17004 Ommel)

- Activiteitenplan renovatie woCom rayon Someren fase 2026 - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet, kenmerk: rapport RA2 3199-34, Eco Assist, Helmond, 23 september 2025 (hierna: activiteitenplan)
- Aanvullende gegevens van 7 en 27 maart, 2 en 8 juni en 3 juli 2026
- Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
- Bijlage 2: locaties van de maatregelen
- Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift of beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	8
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	8
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	8
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	8
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	9
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	9
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	9
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	10
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	10
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	12
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	13
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	18
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	23
3. CONCLUSIE	23
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENINGEN VAN DE PLANLOCATIE EN ADRESSENLIJST	24
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN	27
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	29

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 30 september 2025 hebben wij van woCom een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 7 en 27 maart, 2 en 8 juni en 3 juli 2026 aangevuld.

Op 27 maart 2026 hebben wij een reactie ontvangen op het verzoek om aanvullende informatie van 19 maart 2026. Daarin heeft de aanvrager aangegeven de aanvraag voor de volgende verboden in te trekken:

- Artikel 11.37, lid 1d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk storen van de huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*).
- Artikel 11.37, lid 1a, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*).
- Artikel 11.46, lid 1a, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).

Op 26 mei 2026 hebben wij een voornemen tot weigeren van de aanvraag gestuurd. Op 2 juni 2026 hebben wij hier een reactie op ontvangen waarbij 2 woonblokken binnen complex 11006-115 uit de aanvraag zijn gehaald waar (onder meer) elk een zomerverblijfplaats van de laatvlieger is aangetroffen. Daarmee is de aanvraag ook ingetrokken voor de volgende 2 verboden:

- Artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).
- Artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/262681.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over de renovatie van 27 woningen. Deze activiteiten vinden plaats aan diverse adressen binnen de postcodegebieden 5711 en 5712 te Someren en postcodegebied 5724 te Ommel, in de gemeente Asten.

De vergunning wordt aangevraagd voor de verduurzaming van 27 woningen (gebouwen). De aanvraag betreft de volgende complexen, straten en huisnummers:

Complex 11008: 14 woningen aan de Munnekenstraat en Hoogertstraat in Someren:

- Munnekenstraat 38 t/m 56 (even);
- Hoogertstraat 14, 16, 24, 26 (even).

Complex 11006-115: 7 woningen aan de Zuiderstraat in Someren:

- Zuiderstraat 26 t/m 34, 38, 44 (even).

Complex 13008-307: 6 woningen aan de Jan van Havenstraat in Ommel, in de gemeente Asten:

- Jan van Havenstraat 6 t/m 16 (even).

De renovatie bestaat zowel uit onderhoud als verduurzaming van de woningen. Werkzaamheden die daartoe aan de buitenzijde uitgevoerd worden bestaan voornamelijk uit:

- Het na-isoleren van de spouwmuren;
- Het vervangen van het dak;
- Het herstellen van voegwerk van de gevels waar nodig;
- Het reinigen van de gevels;
- Het vervangen van ramen en mogelijk ook de kozijnen.

Om de werkzaamheden veilig uit te kunnen voeren is het noodzakelijk de woningen in de steigers te zetten.

De 2 woonblokken waarin zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger zijn aangetroffen zijn niet in deze aanvraag opgenomen.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportages nader onderzoek clusters 11006-115 en 1008 Someren en cluster 17004 Ommel, in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 7 en 27 maart en 2 juni 2026.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 21 en 22 maart 2023 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden.

Het nader onderzoek naar huismus heeft plaatsgevonden in 2025 volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). Het nader onderzoek naar gierzwaluw heeft plaatsgevonden in 2025 volgens het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023). Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in de paarperiode van 2024 en de kraamperiode van 2025 volgens het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 7 nestplaatsen van de huismus
- 2 nestplaatsen van de gierzwaluw
- 2 zomerverblijfplaatsen en 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de nestplaatsen en verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden vleermuizen verstoord.

Binnen de complexen 11006-115 en 11008 zijn in totaal 14 jaarrond beschermde nesten van de huismus aangetroffen, waarvan 7 in de tijdelijke nestkasten en 7 onder het dak van de woningen. De 7 nestplaatsen die onder het dak zijn aangetroffen gaan allen verloren door het vervangen van de daken.

Daarnaast zijn in het plangebied 2 jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw vastgesteld in complex 11008 in de woningen zelf. De vogels vliegen in vanonder kantpannen en maken gebruik van de ruimtes die onder de dakpannen aanwezig zijn. De vastgestelde nestplaatsen van de gierzwaluw gaan naar verwachting verloren door het vervangen van de daken en de na-isolatie van de spouwmuren.

In het plangebied zijn nestkasten aanwezig voor huismussen en gierzwaluwen. Deze kasten betreffen tijdelijke voorzieningen onder de lopende vergunning (renovatie 133 woningen te Someren, Someren-Eind en Lierop, zaaknummer Z/222503). De tijdelijke nestkasten voor de huismus worden onder de lopende vergunning ook weer verwijderd als de minimale gewenningsperiode van de permanente voorzieningen voorbij is. Dit gebeurt voordat de ingreep binnen het plangebied uitgevoerd wordt. Daarmee heeft de ingreep geen negatief effect op de nestplaatsen van de huismus welke aangetroffen zijn in de nestkasten in het plangebied.

Binnen het plangebied zijn 4 paarverblijfplaatsen en 2 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De zomerverblijfplaatsen hadden invliegopeningen bij de kantpannen. Voor alle verblijfplaatsen wordt ervan uitgegaan dat de dieren de ruimtes onder het dak en/of in de luchtspouw van de woningen gebruiken als verblijfplaats. Bij de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord. Ook raken verblijfplaatsen ongeschikt ten gevolge van de na-isolatie van de spouwmuren en het dak.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te verlenen voor de:

- huismus
- gierzwaluw
- gewone dwergvleermuis.

Locatie

De voorgenomen renovatie van bestaande verouderde woningen is gebonden aan de huidige locaties. Daarom is het niet mogelijk de ingreep op een andere locatie uit te voeren en gelijktijdig het gewenste doel te behalen.

Inrichting en werkwijze

Er is geen reëel alternatief voor de uitvoering van de ingreep. Het niet renoveren van de woningen is geen reële optie omdat deze dusdanig verouderd zijn dat het niet wenselijk is deze niet te verduurzamen en op gelijke voet te blijven verwarmen en hiermee een zware last op het milieu te blijven uitoefenen. Renovatie is hierdoor onvermijdelijk.

De huidige woningen verkeren in een zeer matige staat met een gemiddeld energielabel D en een primair fossiel energieverbruik (EP2) van meer dan 240 kWh/m². Het project heeft als doel de woningen te verduurzamen naar energielabel A+. Deze ingrijpende verbetering is essentieel voor de klimaatdoelstellingen en de betaalbaarheid voor bewoners, maar vereist een integrale aanpak van de schil die niet met kleinschalige aanpassingen haalbaar is.

De volgende alternatieven zijn overwogen, maar niet passend bevonden:

- Inpandige isolatie:
Om label A++ te halen, is een isolatiewaarde van $R_c = 6,3 \text{ m}^2 \text{ K/W}$ vereist. Inpandig isoleren zou leiden tot onacceptabel ruimteverlies op de zolders, waardoor installaties conform Arbo-richtlijnen niet meer geplaatst of onderhouden kunnen worden. Daarnaast brengt dit grote risico's op condensatie en rot in de bestaande constructie met zich mee.
- Behoud van spouw/dakdelen:
Dit is technisch niet haalbaar omdat de huidige dakpannen einde levensduur zijn en lekkages veroorzaken. Belangrijker is dat de bestaande dakplaten formaldehyde uitstoten, wat reeds leidt tot gezondheidsklachten bij bewoners. Volledige vervanging is de enige manier om een gezond binnenklimaat en de constructieve integriteit te garanderen.
- Fasering of ontzien van bouwdelen:
Het gedeeltelijk laten staan van oude bouwdelen belemmert de doorlopende isolatieschil die nodig is voor label A++. Bovendien zou fasering de totale storingsduur voor de aanwezige fauna onnodig verlengen.

Gezien de combinatie van de slechte energetische staat (F), de aanwezigheid van schadelijke stoffen (formaldehyde) en de noodzaak tot het behalen van label A++, is een volledige renovatie van de gebouwschil de enige realistische oplossing. Er zijn geen alternatieven die leiden tot minder negatieve effecten en tegelijkertijd de gestelde veiligheids- en duurzaamheidseisen behalen. Het verlies aan verblijfplaatsen wordt volledig gemitigeerd door de in het ecologisch werkprotocol opgenomen maatregelen.

Dit geldt ook voor de 2 woonblokken waarin zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger zijn aangetroffen. Echter, deze zijn uit de huidige aanvraag gehaald omdat de laatvlieger een kwetsbare soort is en erg gevoelig is voor verstoring/het wegnemen van verblijven. In de huidige aanvraag zijn hiervoor geen goede alternatieven beschikbaar. Voor betreffende 2 woonblokken wordt een aparte vergunning aangevraagd.

In de praktijk is het zo dat de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd worden doordat deze steeds per woonblok aangepakt worden. Door de kleine tijd die er is om buiten de kwetsbare periode te ontmoedigen is het nodig om alle woningen wel in dezelfde periode te ontmoedigen en vervolgens te renoveren. Als dit niet gebeurt, is het niet haalbaar om alle woningen buiten het broedseizoen te renoveren. Het verspreiden van de renovatie over meerdere jaren is niet haalbaar, gezien er naast deze woningen nog meer clusters gerenoveerd moeten worden en deze alle tijdig verduurzaamd moeten zijn om aan de verplichting vanuit het Rijk te voldoen. Alle werkzaamheden vinden nu plaats buiten het broedseizoen

Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen wordt al ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen van negatieve effecten. Er wordt op de volgende manieren rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten:

- Er wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding.
- Er worden tijdig voldoende alternatieve verblijfplaatsen aangeboden voor de vaste rust- en verblijfplaatsen welke verloren gaan.
- Er wordt zorgvuldig gewerkt om het doden en verwonden van gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen te voorkomen.
- De ingreep vindt uitsluitend plaats buiten de meest kwetsbare periode van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.
- Uitgangspunt is dat de werkzaamheden in de periode van 1 april tot en met 15 oktober uitsluitend overdag plaatsvinden tussen zonsopkomst en zonsondergang.

Planning

Werkzaamheden die een invloed hebben op de functie van het plangebied voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis vinden plaats buiten de meest kwetsbare periode van deze soorten.

De planning voor de werkzaamheden aan de woningen waar zich gierzwaluwnesten bevinden is aangepast. Deze woningen worden nu uitsluitend gerenoveerd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023). De werkzaamheden vinden plaats wanneer de gierzwaluw geen gebruik maakt van de nestplaatsen en zijn voor eind maart afgerond. De permanente alternatieven zijn aangebracht voordat de dieren weer terug keren naar Nederland voor het broedseizoen van 2027.

De woningen waarin de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zich bevinden en de woningen binnen de verstoringszone hiervan worden ongeschikt gemaakt in de actieve periode en buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis (bij voorkeur in september tot uiterlijk half oktober, nadat is vastgesteld dat er geen sprake meer is van broedsels van de huismus en de gierzwaluwen vertrokken zijn). Bij aanwezigheid van nesten van de huismus of gebruik van broedruimtes door gierzwaluwen wordt het ontmoedigen van de betreffende woningen uitgesteld tot een moment waarop dit niet meer het geval is.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, en 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De opwarming van de aarde vormt een groot milieuprobleem. Naast een verhoogde temperatuur kent de aarde een stijging van de zeespiegel. Dit levert direct een gevaar op voor de volksgezondheid en openbare veiligheid. De oorzaak van de opwarming van de aarde is voor een groot deel te wijten aan het verbranden van fossiele brandstoffen zoals aardgas.

In het verlengde daarvan speelt bijvoorbeeld de discussie ten aanzien van het afbouwen van de aardgaswinning in Groningen. Deze afbouw is noodzakelijk in het kader van de openbare veiligheid in Groningen. Zowel de opwarming van de aarde als het afbouwen van de aardgaswinning in Groningen leiden in Nederland tot de absolute noodzaak tot het veel beter isoleren van woningen.

Onderdeel van het project (wellicht in een 2^e fase) vormt het opwekken van energie door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen die op het dak gelegd worden en beter geïsoleerde woningen. Daardoor hoeft er minder gas gestookt te worden en wordt er dus minder gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen. Een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen betekent minder emissies van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft weer een positief effect op de volksgezondheid.

Door minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen draagt de energetische renovatie bij aan het vertragen van de klimaatverandering. Klimaatverandering kan leiden tot belangrijke economische schade als gevolg van:

- Zeespiegelstijging met risico op overstromingen en verzilting;
- Vergroting weersextremen (extreme regenval en langere droogteperiodes);
- Beperkingen in zoetwatervoorzieningen;
- Toenemend risico op (infectie)ziekten en plagen;
- Bedreiging van de energievoorziening.

Door projecten als deze renovatie en verduurzaming van 27 woningen wordt een reductie in CO₂-uitstoot en daarmee een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen en een substantiële bijdrage aan het beperken van klimaatverandering beoogd. Het beperken van de (gevolgen van) klimaatverandering dient om deze reden een groot maatschappelijk belang.

De bestaande dakplaten stoten de schadelijke stof formaldehyde uit, wat al leidt tot gezondheidsklachten bij bewoners. Ook zijn de huidige dakpannen aan het eind van hun levensduur en veroorzaken lekkages. Daarom is het noodzakelijk om de daken te vervangen. Isolatie levert een gunstig effect op voor de volksgezondheid, omdat tocht en vocht worden beperkt. Het verbeteren van het binnenmilieu van woningen, scholen en kindercentra is 1 van de speerpunten uit de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van de overheid. Door de renovatie zullen de woningen technisch in betere staat verkeren en beter geïsoleerd zijn.

Door isolatie van de woningen en het verbeteren van de ventilatie worden tocht en vocht beperkt. Daarmee kunnen enerzijds de energielasten sterk verlaagd worden en anderzijds het comfort en het binnenmilieu verbeterd worden. In 2050 moeten alle woningen van het gas af.

De te renoveren woningen naderen het einde van hun economische gebruiksduur; wanneer de woningen niet op afzienbare termijn gerenoveerd worden, geraken ze in dusdanige vervallen staat dat de woningen een gevaar voor de openbare veiligheid kunnen gaan vormen. Dakpannen kunnen van het dak waaien, gevelpanelen kunnen gaan loshangen en vervolgens wegwaaien, dakgoten kunnen gaan verzakken, enzovoorts. Door de woningen te renoveren krijgen zij een volledige opknapbeurt en vormen dan als het ware een nieuwe woning.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 7 en 27 maart, 2 en 8 juni en 3 juli 2026 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Ongeschikt maken en controlerende

- Alle woningen binnen het plangebied waar werkzaamheden worden uitgevoerd worden ongeschikt gemaakt voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen.
- Het ongeschikt of onaantrekkelijk maken van delen van het plangebied vindt plaats buiten de kwetsbare perioden van de aanwezige beschermde soorten (dit betreft het broedseizoen voor de huismus en de gierzwaluw, de vorstperiode in het geval van de huismus en de kwetsbare winterperiode van vleermuizen).
- Het ongeschikt maken van potentiële vleermuisverblijfplaatsen vindt plaats in de periode van 1 april tot en met half mei of van begin september tot en met half september.
- Het ongeschikt maken van (en uitvoeren van de renovatiewerkzaamheden aan) de woningen waar verblijfplaatsen van de gierzwaluw zijn aangetroffen wordt uitgevoerd in de periode van half september tot en met half april.
- Indien er in september ongeschikt gemaakt wordt voor de huismus, geldt dat dit pas mag gebeuren nadat er geconstateerd is dat de nesten zijn verlaten en er geen jongen of eieren meer in het nest aanwezig zijn.
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de genoemde kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
- Er wordt pas gestart met het ongeschikt maken van de bebouwing wanneer door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen huismussen of gierzwaluwen meer in de bebouwing aanwezig zijn.
- Er wordt pas ongeschikt gemaakt nadat de tijdelijke voorzieningen van het renovatieproject met 133 woningen te Someren, Someren-Eind en Lierop met zaaknummer Z/222503 verwijderd zijn.
- Ten behoeve van het ongeschikt maken voor huismussen en andere algemene broedvogels worden de eerste pannenhoeven vanaf de dakgoot dichtgezet met spouwborstels (dakgootborstels). De kantpannen worden dichtgemaakt met spouwborstels en/of PU-vulruggen. Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw en/of huismus wordt voorkomen dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom wordt er elke 2 meter een exclusion voorziening geplaatst. Ook wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de vleermuizen.
- Bij het ongeschikt maken wordt geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt of andere materialen die plakken of uitzetten om te voorkomen dat dieren vast komen te zitten.
- Alle openingen (open stootvoegen en scheuren) in de gemetselde muren en openingen bij de dakrand en gevelbekleding (m.n. dakrand) worden voorafgaand aan werkzaamheden afgesloten met behulp van exclusion flaps. Bij complex 11006-115 in Someren worden grote exclusion flaps (XL-varianten) gebruikt omdat de uitvliegopeningen daarvan groter zijn.
- Ieder muurdeel waar mogelijk een toegankelijke binnenruimte achter zit wordt voorzien van minimaal een exclusion flap. Bij muur- of dakdelen welke groter zijn dan 4 m² wordt er minimaal een exclusion flap geplaatst per 2 strekkende meter muur, en er wordt op iedere mogelijk afzonderlijke binnenruimte altijd minimaal 1 exclusion flap geplaatst. De 2 meter tussen uitkruipvoorzieningen geldt zowel op horizontaal als op verticaal vlak, waarmee hoge muren soms meerdere flaps nodig hebben als er ook meerdere openingen aanwezig zijn waar vleermuizen het gebouw in en uit kunnen kruipen. Als er enige twijfel bestaat of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is, wordt er altijd een extra exclusion flap op de opening geplaatst. Overige openingen worden dichtgezet met andere materialen als weringsborstels of vulschuim.
- Het is niet mogelijk alle woningen die in een woonblok aanwezig zijn ongeschikt te maken daar waar woCom geen eigenaar is. Koopwoningen worden gestimuleerd mee te doen met de deze maatregel, maar als de eigenaren weigeren is er geen mogelijkheid ze te dwingen. Daar waar

aangrenzende eigenaren niet mee willen werken worden de woningen gescheiden door in de spouwmuren en tussenruimtes in het dak spouwborstels te plaatsen die dieren verhinderen zich tussen de 2 hierdoor gescheiden woningen te verplaatsen.

- Het aanbrengen van de weringen en exclusion flaps vindt tenminste 2 weken voorafgaand aan de werkzaamheden aan de buitenschil van het gebouw plaats. Het plaatsen van de flappen wordt onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen uitgevoerd.
- Wanneer de periode tussen het ophangen van de exclusion flaps en de sloop meer dan 14 dagen bedraagt, worden de exclusion-flaps regelmatig gecontroleerd of ze nog goed vasthangen. Ook kan ervoor gekozen worden de openingen op dat moment effectiever af te sluiten, bijvoorbeeld met weringsgaas.
- Het definitief dichtmaken van de openingen en/of de werkzaamheden vinden pas plaats als alle vleermuizen de verblijfplaats in het gebouw verlaten hebben. Na het plaatsen van de exclusion flaps wordt daarom voldoende lang gewacht zodat vleermuizen die aanwezig zijn in het gebouw in de gelegenheid zijn om het gebouw te verlaten. De tijd die daarvoor benodigd is hangt sterk samen met de weersomstandigheden. Als richtlijn wordt ervan uitgegaan dat er 3 avonden voorbij moeten gaan waarbij de temperatuur na zonsondergang minimaal 8 °C is geweest, bij maximaal windkracht 5 Bft en droog weer of lichte motregen. Een deskundige op het gebied van vleermuizen bepaalt wanneer vleermuizen voldoende gelegenheid hebben gehad het pand te verlaten en ervanuit gegaan mag worden dat alle vleermuizen redelijkerwijs het te slopen gebouw verlaten hebben.
- Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, wordt een controlebezoek uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Er zullen minimaal 3 dagen zitten tussen het aanbrengen van de weringen en het controlebezoek. De controleronde vindt plaats conform de eisen die het geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht. Dit dient vastgelegd te worden in het logboek.
- Als tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen worden aangetroffen worden de werkzaamheden onmiddellijk stopgezet en wordt een broedvogel- en vleermuisdeskundige geraadpleegd over de manier waarop de werkzaamheden verder uitgevoerd kunnen worden met zo min mogelijk negatieve effecten voor de aangetroffen dieren.

Verblijfplaatsen huismus

- Als tijdelijke maatregel worden er minimaal 7 dubbele huismuskasten (Unitura HMT2 of gelijkwaardig) opgehangen in het huidige leefgebied van de huismussen. Deze verblijfplaatsen zullen:
 - zo dicht mogelijk bij de bestaande nestlocaties worden opgehangen, maar in ieder geval binnen een afstand van 200 meter (bij uitzondering tussen de 200 en 500 meter);
 - worden opgehangen hangen ter hoogte van de dakgoot;
 - niet te heet worden in de middagzon: voorkeur heeft een noordelijke of oostelijke positie of een ligging in de schaduw van bijvoorbeeld een dakgoot.
 - tijdig aanwezig zijn, dat wil zeggen minimaal 3 maanden voor de werkzaamheden, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;
 - in een omgeving geplaatst worden waar voldoende dekking aanwezig is en voldoende voedsel (continu) beschikbaar is.
- De exacte locaties van de tijdelijke verblijfplaatsen worden door de uitvoerder samen met een broedvogeldeskundige bij aanvang van de werkzaamheden bepaald.
- De locaties en de wijze van uitvoering van de tijdelijke verblijfplaatsen worden met behulp van tekst en foto's vastgelegd in het logboek.
- Er worden minimaal 14 permanente huismuskasten (Unitura HMP2 of gelijkwaardig) ingebouwd in de te renoveren woningen.

- De kasten worden geplaatst in de woningen waar de huismussennesten zijn aangetroffen. Door deze in de huidige leefomgeving van het huidige verblijf te plaatsen, blijven de mussen in het gebied waarin ze leven. Hiermee behouden ze dezelfde vegetatie, prooien, sociale leefomgeving, et cetera.
- Aanvullend wordt bij alle woningen de vogelschroot verplaatst van de onderste panlat naar de derde panlat. Per dak worden minimaal 2 ventilatiepannen geplaatst. Door deze maatregel ontstaat er extra ruimte voor huismussen om ook de ruimte onder deze daken te (blijven) benutten. Naar verwachting leidt dit tot extra verblijfplaatsen welke mogelijk ook als nestplaats gebruikt kunnen worden.
- De locaties en de wijze van uitvoering van de permanente voorzieningen worden met behulp van tekst en foto's vastgelegd in het logboek.
- Bij het plaatsen van de permanente huismuskasten worden de volgende eisen gehanteerd om te zorgen dat ze met zekerheid voldoen aan de richtlijnen uit het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023). Voor deze kasten geldt dat:
 - een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden wordt aangehouden;
 - er meerdere nestplekken bij elkaar aangeboden worden. Daarbij wordt ervoor gezorgd dat de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen, of eventueel dichter bijeen, maar dan wordt ervoor gezorgd dat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit;
 - deze zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst en als dat niet mogelijk is, dan in de directe omgeving (in de regel binnen 200 meter, bij uitzondering 500 meter maar is afhankelijk van gebied en situatie ter plekke) van de oorspronkelijke nestplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen;
 - deze op minimaal 3 meter hoogte worden geplaatst;
 - dat er een passende broedruimte aangeboden wordt. Uit literatuur blijkt dat de huismus een gemiddelde binnenste nestruimte heeft met een diameter van 9,6 cm met daaromheen nestmateriaal van minimaal een centimeter. Een kunstmatige nestruimte is geschikt waarin een dergelijk nest past. Daarom geeft een kunstmatige nestruimte van minimaal 12,5 x 12,5 x 12,5 centimeter en een invliegopening met een diameter van 3,4 centimeter een huismus voldoende ruimte voor het maken van een nest. Het type nestkasten dat wordt toegepast voldoet hieraan.
 - ze op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. Daardoor worden ze niet te heet in de middagzon, maar ook niet te koud: voorkeur heeft een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot, dakoverstek of iets dergelijks. Het temperatuurverloop in nestplaatsen van de huismus wordt bepaald door de oriëntatie van deze nestplaatsen;
 - in de directe omgeving van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is (daarbij is van het opgaande groen een hoogte van 2 á 3 meter gewenst voor voldoende effectiviteit), en dat er altijd (zo mogelijk binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn. Dit wordt gegarandeerd door de nestplaatsen aan te brengen bij de woningen waar al nesten aanwezig waren en de dieren dus in deze behoeften konden en na de renovatie ook kunnen blijven voorzien want de ingreep betreft enkel de bebouwing en niet de buitenruimte;
 - ze van voldoende duurzaam materiaal zijn en op een voldoende duurzame wijze worden geïntegreerd, bevestigd of ingemetseld. In dit geval worden de duurzame houtbetonnen kasten ingemetseld in de buitenmuur waarmee ze duurzaam aangebracht worden.

Verblijfplaatsen gierzwaluw

- De woningen waar verblijfplaatsen van de gierzwaluw zijn aangetroffen worden gerenoveerd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023). De werkzaamheden starten vanaf half september/oktober en zijn voor eind maart afgerond.
- De vervangende (tijdelijke) voorzieningen voor de gierzwaluw, die zich in het plangebied bevinden en zijn opgehangen in het kader van de vergunning voor Z/222503, zijn niet verwijderd en blijven gewoon hangen. Daar waar ze weggehaald moeten worden voor de renovatie worden ze voor het broedseizoen afgenomen en na de renovatie direct op dezelfde plaats terug geplaatst.
- Er worden 6 permanente nestkasten (type Unitura, GZP2 of gelijkwaardig) ingebouwd in de gevels van de woningen binnen het plangebied.
 - De permanente nestkasten worden op geschikte locaties zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestplaatsen aangebracht.
 - De locaties en de wijze van uitvoering van de permanente voorzieningen worden met behulp van tekst en foto's vastgelegd in het logboek.
- De permanente nestkasten zijn aangebracht voordat de dieren weer terug keren naar Nederland voor het broedseizoen van 2027.

Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- Er worden 24 tijdelijke vleermuiskasten (type VMT1a van Unitura of vergelijkbaar) geplaatst in de omgeving van de huidige verblijfplaatsen. Deze kasten zullen:
 - tijdig worden geplaatst waarbij rekening wordt gehouden met een gewenningsperiode voor zomerverblijfplaatsen van minimaal 3 maanden voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen. Enkel de maanden binnen het actieve seizoen kunnen hierbij worden gebruikt als gewenningsperiode. Het actieve seizoen voor vleermuizen betreft de periode van april tot en met oktober conform het Kennisdocument;
 - binnen het kerngebied van de vleermuizen hangen, en dan bij voorkeur zo dicht mogelijk maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de activiteiten;
 - een locatie hebben die gelijk is aan of beter van kwaliteit is dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (op minimaal 4 meter hoogte), aanvliegroute en vrije vliegruimte en de locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren;
 - op ten minste 2 verschillende windrichtingen hangen, zodat er een verschil aan microklimaat gerealiseerd wordt;
 - ter vervanging van de paarverblijfplaatsen zo gespreid worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan;
 - aan gebouwen worden gehangen;
 - jaarlijks gecontroleerd worden of deze nog deugdelijk bevestigd zijn en of ze schoongemaakt moeten worden, zodat ze functioneel blijven.
- Er worden 24 permanente vleermuiskasten (type VMPM1s van Unitura of gelijkwaardig) ingebouwd in de te renoveren woningen. De kasten zullen:
 - voldoen aan de minimale eis voor interne afmetingen uit het meest recente Kennisdocument (breedte: 15 cm, hoogte: 80 cm, diepte: 2 cm (1 laag), diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag));
 - zich allen inwendig in het gebouw bevinden of als een combinatie van inwendig en uitwendig worden uitgevoerd;
 - een vergelijkbare spreiding in het gebouw hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
 - zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
 - binnen 200 meter van de huidige verblijfplaats hangen;

- op ten minste 2 verschillende windrichtingen te hangen, zodat er een verschil aan microklimaat wordt gerealiseerd;
- tijdig worden geplaatst waarbij rekening wordt gehouden met een gewenningsperiode voor zomerverblijfplaatsen van minimaal 3 maanden voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen. Enkel de maanden binnen het actieve seizoen kunnen hierbij worden gebruikt als gewenningsperiode. Het actieve seizoen voor vleermuizen betreft de periode van april tot en met oktober conform het Kennisdocument;
- een vrije aanvliegroute hebben, op minimaal 4 meter hoogte geplaatst worden en vrij zijn van kunstlicht, vrij zijn van verstoring en buiten het bereik van predatoren hangen;
- ter vervanging van de paarverblijfplaatsen zo gespreid worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan;
- een afmeting van minimaal 15 x 80 cm hebben.
- De locaties en de wijze van uitvoering van de permanente voorzieningen worden met behulp van tekst en foto's vastgelegd in het logboek.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis

De tijdelijke vleermuiskasten worden verwijderd als er is voldaan aan de volgende punten. De tijdelijke kasten zullen:

- pas worden verwijderd als er alternatieve permanente voorzieningen aanwezig zijn en de gewenningsperiode van deze alternatieve permanente voorzieningen verstreken is;
- voorafgaand aan het verwijderen gecontroleerd worden of hierin nog vleermuizen aanwezig zijn. Wanneer dit het geval is moet de kast blijven hangen tot dit niet meer het geval is.
- worden verwijderd binnen de vergunningsperiode. Indien een tijdelijke voorziening buiten de ontheffingsperiode verwijderd wordt, zal onderzoek uitgevoerd moeten worden naar de functionaliteit van de verblijfplaats. Als uit onderzoek blijkt dat de voorziening in gebruik is of is geweest, kan het verwijderen van de voorziening enkel plaatsvinden met een aanvullende vergunning.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

Overweging afwijking van het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023)

De aanvrager geeft aan dat de vervangende (tijdelijke) voorzieningen voor de gierzwaluw, die zich in het plangebied bevinden en zijn opgehangen in het kader van de vergunning voor Z/222503, niet zijn verwijderd en gewoon blijven hangen. Echter, daar waar ze weggehaald moeten worden voor de renovatie, worden deze kasten voor het broedseizoen weggehaald en na de renovatie direct op dezelfde plaats terug geplaatst.

In het besluit van Z/222503 staat expliciet beschreven dat de tijdelijke voorzieningen voor de gierzwaluw, ook na oplevering van de permanente voorzieningen, blijven hangen. Dit is een voorwaarde die ook door het nieuwe Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023) wordt gesteld. Ter verduidelijking is het specifieke voorschrift 17 opgenomen.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of

activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.

2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 7 en 27 maart, 2 en 8 juni en 3 juli 2026.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Specifieke voorschriften

Deze specifieke voorschriften gaan voor op de algemene voorschriften, waaronder het activiteitenplan. Indien de specifieke voorschriften afwijken van de voorgestelde maatregelen/aanpak in het activiteitenplan, gaan de specifieke voorschriften voor.

Ongeschikt maken

11. Alle gebouwen/woningen waar geschikte (invlieg)openingen voor vleermuizen en de huismus in aanwezig zijn en waaraan werkzaamheden uitgevoerd worden, dienen dusdanig ongeschikt gemaakt te worden dat de gewone dwergvleermuis en de huismus hierin nergens meer kan verblijven.
12. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor vleermuizen betekent dit dat er ongeschikt mag worden gemaakt conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) in de actieve periode (van 15 april tot 15 oktober). Ongeschikt maken in de eerste helft van april en/of in de tweede helft van oktober is enkel toegestaan, indien dit ecologisch is onderbouwd in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.
13. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor de huismus geldt de broedperiode als kwetsbare periode. Dit betekent dat er conform Kennisdocument huismus (BIJ12, 2023) ongeschikt mag worden gemaakt in de periode 1 oktober tot 1 maart. Ongeschikt maken begin maart of september is ook toegestaan, mits er geen sprake is van vroege of late vervolglegels en dit ecologisch onderbouwd is in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.
14. Bij het ongeschikt maken van woningen ten aanzien van de gewone dwergvleermuis is het volgende van toepassing. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten dienen de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeen te komen met de eisen die het Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Deze voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat individuen indirect of direct gedood of verwond raken als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode. Verder wordt de aanvrager door middel van deze voorschriften in de gelegenheid gesteld om af te wijken van de planning. Een andere reden is dat vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt.

15. Eventuele verblijfplaatsen aangrenzend aan het plangebied mogen niet verstoord worden. Dat betekent bijvoorbeeld dat:
 - enkel werkzaamheden aan de dakdelen binnen het plangebied mogen worden uitgevoerd, niet bij de naastgelegen woningen;
 - aan te brengen spouwmuurisolatie in het plangebied mag niet doorlekken naar spouwmuren van naastgelegen woningen;
 - steigers mogen enkel geplaatst worden bij de woningen binnen het plangebied, niet bij de naastgelegen woningen.

Dit voorschrift is opgenomen om verstoring en verwonding van beschermde soorten te voorkomen welke een verblijfplaats hebben in de woningen aangrenzend aan het plangebied (binnen eenzelfde woonblok). Het blijkt niet duidelijk uit de aanvraag dat hiermee voldoende rekening wordt gehouden. Zo is bijvoorbeeld niet duidelijk of de steigers die worden ingezet

over de lengte van het hele woonblok worden bevestigd of dat het rolsteigers zijn die verplaatst worden naar de specifieke locaties waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Controlerende vleermuizen

16. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controlerende te worden uitgevoerd. Deze dient te voldoen aan het volgende:
- De controlerende dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis van het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.
 - Er kan pas gestart worden met de renovatiewerkzaamheden nadat de bebouwing natuurvrij is verklaard door de ecooloog.
 - In het logboek dient hieromtrent het volgende te worden vastgelegd:
 - i. hoe en wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard;
 - ii. op welke wijze de controlerende is uitgevoerd;
 - iii. de resultaten van de controlerende;
 - iv. de datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende zijn opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Maatregel gierzwaluw

17. Er dient buiten de broedperiode van de gierzwaluw gewerkt te worden. De broedperiode van de gierzwaluw loopt van 15 april tot 15 september. Eventuele vervangende (tijdelijke) gierzwaluw voorzieningen, die zijn opgehangen in het kader van de vergunning voor Z/222503 en die niet als verblijfplaats in gebruik zijn genomen, kunnen enkel tijdelijk buiten de broedperiode van de gierzwaluw verwijderd worden om de werkzaamheden uit te voeren. Vóór aanvang van het broedseizoen van de gierzwaluw, dienen de werkzaamheden afgerond en de vervangende (tijdelijke) voorzieningen voor de gierzwaluw weer teruggeplaatst te zijn.

Dit voorschrift is opgenomen omdat het niet duidelijk is hoe de aanvrager omgaat met de vervangende (tijdelijke) gierzwaluw voorzieningen, die zijn opgehangen in het kader van de vergunning voor Z/222503. De aanvrager heeft benoemd dat de werkzaamheden aan de woningen waar verblijfplaatsen van de gierzwaluw zijn aangetroffen worden gerenoveerd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023). Wat betreft de vervangende (tijdelijke) voorzieningen voor de gierzwaluw, die zich in het plangebied bevinden en zijn opgehangen in het kader van de vergunning voor Z/222503, geeft de aanvrager aan dat deze niet verwijderd worden en blijven hangen. Maar ook geeft de aanvrager aan dat waar deze vervangende (tijdelijke) voorzieningen weggehaald moeten worden voor de renovatie, deze na de renovatie direct op dezelfde plaats worden terug geplaatst. Met dit voorschrift wordt verduidelijkt dat het werken buiten de broedperiode van de gierzwaluw ook van toepassing is op de vervangende (tijdelijke) gierzwaluw voorzieningen.

Verblijfplaatsen gierzwaluw

18. De permanente voorzieningen voor de gierzwaluw dienen conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023) te worden gerealiseerd. Het gaat hierbij met name om afstand tot de huidige nest/verblijfplaats, hoogte, vrije aanvliegroute, afmetingen van de kasten, spreiding en (verschillende) zonzijde(s). De nestvoorzieningen dienen tussen 09:00 en 19:00 uur in de schaduw te zijn, tenzij ze op een noord of oostgevel worden geplaatst.

Dit voorschrift is opgenomen om te garanderen dat de permanente voorzieningen conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023) worden geplaatst.

Tijdelijke verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

19. De vleermuiskasten dienen tijdig te zijn geplaatst. Voor zomer- en paarverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden voorafgaand aan de start van ongeschikt maken. Enkel de maanden binnen het actieve seizoen kunnen hierbij worden gebruikt als gewenningsperiode. Het actieve seizoen voor vleermuizen betreft de periode van 15 april tot en met 15 oktober.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is welke gewenningsperiode is aangehouden voor het aanbieden van alternatieve paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en of deze tijdelijke voorzieningen voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis (BIJ12, 2024). Daardoor kan niet beoordeeld worden of deze functioneel zijn.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

20. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies.
21. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen van de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis: van 15 april tot en met 15 oktober, buiten de kwetsbare winterperiode. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen van de huismus dient plaats te vinden buiten de broedperiode, de broedperiode loopt van 1 maart tot 1 oktober.
22. De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoen verloop. Indien de kwetsbare periodes afwijken van de in voorschrift 21 genoemde periode(s), dan dient dit door de ecooloog gemotiveerd vastgelegd te worden in het logboek.
23. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen huismus of vleermuis aanwezig is in de kast.
24. Het eventueel verwijderen van tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden binnen de vergunningsperiode en buiten de kwetsbare periode van de desbetreffende soort.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen, omdat onduidelijk is welke gewenningsperiode is aangehouden voor het aanbieden van alternatieve paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en of dit voldoet aan de eisen uit het Kennisdocument. Het is ook onduidelijk of de tijdelijke voorzieningen voor de huismus weer worden verwijderd. Met deze voorschriften wordt voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het de huismus of vleermuizen verstoort.

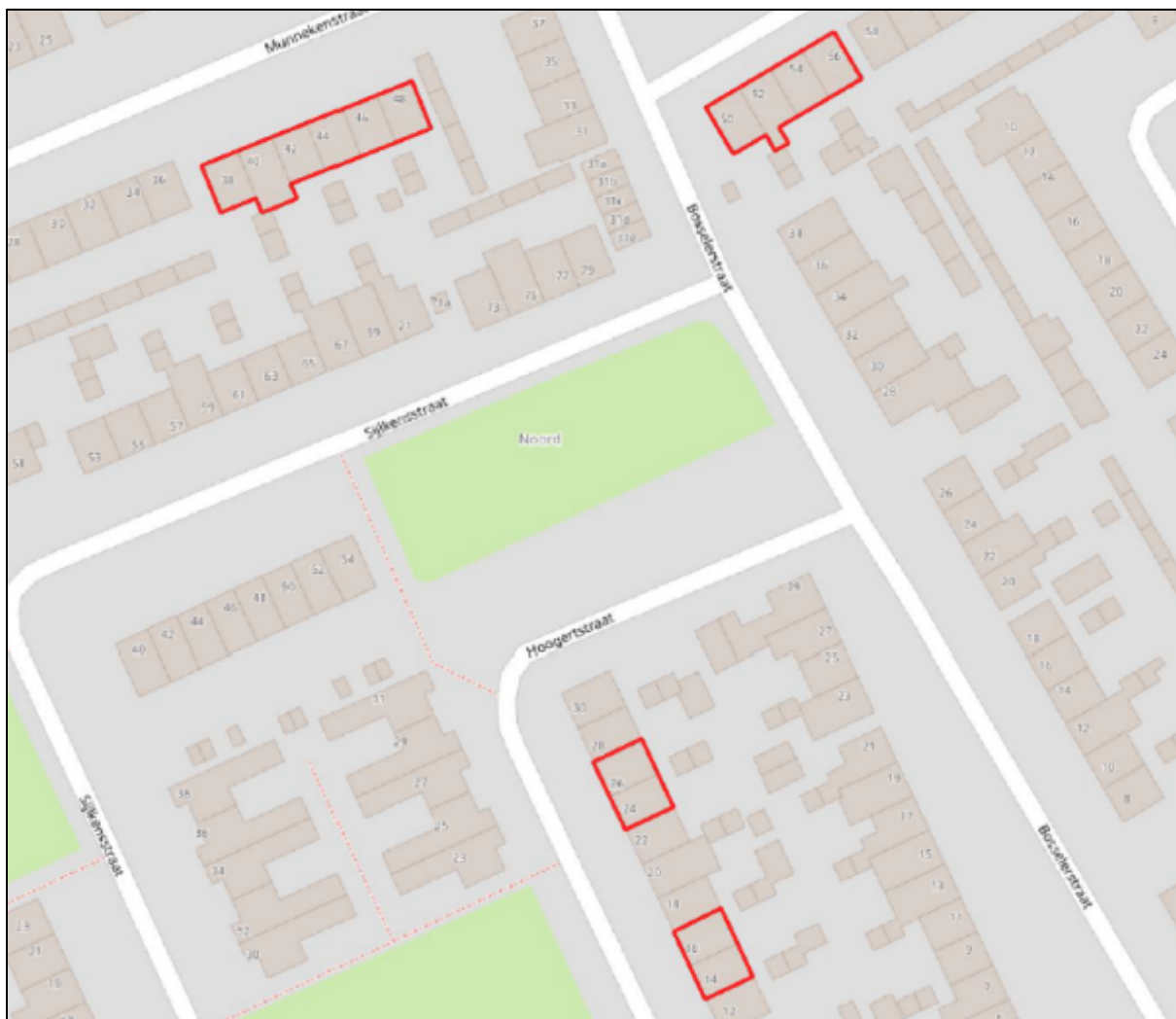
2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekeningen van de planlocatie en adressenlijst

Figuur 1. Locatie complex 11008: Munnekenstraat en Hoogertstraat in Someren. De activiteiten vinden plaats binnen het rood omlijnde gebied.

Figuur 2. Locatie complex 11006-115: Sijlkenstraat en Zuiderstraat in Someren. De activiteiten vinden plaats binnen het rood omlijnde gebied aan de Zuiderstraat. Het rood omlijnde gebied aan de Sijlkenstraat valt niet binnen deze vergunning.

Figuur 3. Locatie complex 13008-307: Jan van Havenstraat in Ommel in de gemeente Asten. De activiteiten vinden plaats binnen het rood omlijnde gebied.

Subcomplex	Adres Object	Postcode	Plaatsnaam Object
17004000	Jan van Havenstraat 6	5724 AV	OMMEL
17004000	Jan van Havenstraat 8	5724 AV	OMMEL
17004000	Jan van Havenstraat 10	5724 AV	OMMEL
17004000	Jan van Havenstraat 12	5724 AV	OMMEL
17004000	Jan van Havenstraat 14	5724 AV	OMMEL
17004000	Jan van Havenstraat 16	5724 AV	OMMEL
11008000	Hoogertstraat 14	5711 XM	SOMEREN
11008000	Hoogertstraat 16	5711 XM	SOMEREN
11008000	Hoogertstraat 24	5711 XM	SOMEREN
11008000	Hoogertstraat 26	5711 XM	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 38	5711 BH	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 40	5711 BH	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 42	5711 BH	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 44	5711 BH	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 46	5711 BH	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 48	5711 BH	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 50	5711 BJ	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 52	5711 BJ	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 54	5711 BJ	SOMEREN
11008000	Munnekenstraat 56	5711 BJ	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 18	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 20	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 22-1 t/m 22-3	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 24	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 26	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 28	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 30	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 32	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 34	5712 CR	SOMEREN
11006115	Novaliastraat 36	5712 CR	SOMEREN
11006115	Sijlensstraat 45	5711 XS	SOMEREN
11006115	Sijlensstraat 47	5711 XS	SOMEREN
11006115	Sijlensstraat 49	5711 XS	SOMEREN
11006115	Sijlensstraat 51	5711 XS	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 26	5711 XL	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 28	5711 XL	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 30	5711 XL	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 32	5711 XL	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 34	5711 XL	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 38	5711 XL	SOMEREN
11006115	Zuiderstraat 44	5711 XL	SOMEREN

Figuur 4. Adresbestand van de 27 te renoveren woningen binnen het plangebied. De woningen aan de Novaliastraat en Sijlensstraat vallen niet binnen deze vergunning.

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 5. Locatie van de permanente voorzieningen binnen complex 11006-115 aan de Zuiderstraat in Someren.

Figuur 6. Locatie van de permanente voorzieningen binnen complex 11008 aan de Munnekenstraat in Someren.

Figuur 7. Locatie van de permanente voorzieningen binnen complex 13008-307 aan de Jan van Havenstraat in Ommel in de gemeente Asten.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/262681	
Naam initiatief	Het renoveren van 27 woningen	
Vergunningsperiode	Vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 maart 2029	
Vergunninghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 27, 28